

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 101. ad 125.

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1764

VD18 15558428-001

Psalmus CIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53433)

qui Deum laudare nesciunt, deficient de terrâ, ita ut vel conversi ad Dominum non sint amplius peccatores; vel si converti noluerint, dejiciantur infra terram, & ultra non compareant.

PSALMUS CIV.

Titulus, & argumentum : *Alleluja, h. e. laudate Dominum,*

Hic titulus huic, & duobus sequentibus Psalmis rectissimè convenit, quia in illis narrantur beneficia præstita populo Dei, ob qua omni laude dignus est.

ψ. 1. Confitemini Domino, & invocate nomen ejus : annuntiate inter gentes opera ejus.

Spiritu fervens invitât populum Dei, ut non ipse solùm, sed & alii Deum laudent. Confitemini confessionem laudis vos populi Dei : &, ut rectè laudare possitis, invocate nomen ejus : spargite inter alias gentes sermonem de mirabilibus operibus Dei, ut & ipsæ ex iis incipiant Deum cognoscere, laudare, invocare.

ψ. 2. Cantate ei, & psallite ei : narrate omnia mirabilia ejus.

Jam dicta explicat : confitemini laudes non solùm canendo vocibus, sed & psallendo

do instrumento, h. e. laudando verbo, & opere: *narrate &c.*

ψ. 3. *Laudamini in nomine Sancto ejus: dicitur cor quærentium Dominum.*

Invitavit ad laudem, at tantum exteriorem, jam invitavit ad lætitiã, & exultationem interiorem. Gloriamini in corde vestro, quòd Deum noveritis authorem omnis boni. Cum lætitiã, & non cum mœrore, & tædio quærite Dominum, nam tantum bonum est, ut melius sit illum quærere, quàm cetera omnia possidere.

ψ. 4. *Quærite Dominum, & confirmamini: quærite faciem ejus semper.*

Idem urget, Confirmate vires animi, & infatigabiliter quærite Dominum. Ascendite semper corde, amando, & desiderando faciem Domini, donèc ad eam videndam aliquando perveniatis. Monet S. Aug., eos, qui quæruunt faciem Domini, jam invenisse per fidem, & adhuc quærere per spem, & desiderium.

ψ. 5. *Memento mirabilium ejus, quæ fecit: prodigia ejus, & judicia oris ejus.*

Docet, quæ sit materia laudis, ad quam invitavit, nempe prodigia, seu miracula per Mõysen, Josue, Samuelem &c. Facta,
ut

ut per ea judicaretur, & puniretur superbia, & iniustitia Pharaonis, & aliorum populi Dei persecutorum: talia enim si piè, fidelitèrque cogitentur, excitant ad amorem, & desiderium Dei.

☞. 6. *Semen Abraham servi ejus, filii Jacob electi ejus.*

Declarat, quibus dixerit, *mementote &c.* Vobis loquor, Hebræi, qui estis propagati ab Abraham per Jacob, qui estis servi Dei, quos Deus elegit in proprios, & peculiare servos, quibus legem daret, & quos doceret, quo ritu coli vellet. Etiam hæc pertinent ad nos, qui sumus filii *fidei* Abrahamæ, & Jacob.

☞. 7. *Ipse Dominus Deus noster: in universa terra judicia ejus.*

☞. 8. *Memor fuit in seculum testamenti sui verbi, quod mandavit in mille generationes.*

Incipit narrare mirabilia opera Dei. Ipse Deus, cujus judicia sunt in universâ terrâ; h. e. qui ut supremus Rex universam terram judicat, ipse Deus tam magnus memor fuit fœderis cum Abrahamo initi, ut illud impleret, quod æternum esse voluit; & verbi, seu promissionis suæ, quam jussit,

& voluit stabilem esse in mille generationes,
h. e. in æternum.

vs. 9. *Quod disposuit ad Abraham, & juramenti sui ad Isaac.*

vs. 10. *Et statuit illud Jacob in præceptum, & Israel in testamentum æternum.*

vs. 11. *Dicens, tibi dabo terram Chanaan, funiculum hereditatis vestre.*

vs. 12. *Cùm essent numero brevi, paucissimi, & incola ejus.*

Idem declarat ad confirmationem veritatis. Memor fuit ejusdem pacti, quod iniit cum Abrahamo, & quod idem cum juramento confirmavit Isaac filio Abrahæ: & pactum illud, seu promissum juratum statuit ipsi Jacob in decretum, æternum duraturum. Verba autem pacto promissionis inclusa fuerunt: *Tibi dabo terram*, quæ dicitur *promissionis*, in quâ chanaanæi tunc habitabant. Facta est autem hæc promissio Hebræis, cùm essent paucissimi, & peregrini, ac advenæ in ipsâ terrâ Chanaan. *Vide Gen. 17. 26. & 28.* Mira Dei potentia, sapientia, quòd ex toto orbe elegerit familiam unam, exiguam, cui regionem amplissimam, à tot Regibus possessam traderet, sed magis mirum, quòd ex omnibus omnino homi-

hominibus elegerit pusillum gregem, hæredem Regni Cælestis, cujus figura erat Palæstina.

ψ. 13. *Et pertransierunt de gente in gentem, & de Regno ad populum alterum.*

ψ. 14. *Non reliquit hominem nocere eis, & corripuit pro eis Reges.*

ψ. 15. *Nolite tangere Christos meos, & in Prophetis meis nolite malignari.*

Recenset alterum beneficium Dei, quòd Patriarchas singulari providentiâ custodierit. Historias vide Gen. 12. 20. 26. 31. *Et pertransierunt Abraham, Isaac, & Jacob cum familiâ suâ de unâ provinciâ in aliam, & de Regno Palæstinæ ad populum Regni Ægypti.* Non permisit Deus, hominem ullum nocere eis; imò etiam *corripuit pro eis Pharaonem Regem Ægypti, & Abimelech Regem Geraræ*: Dixit enim Deus Regibus istis: *Nolite tangere Christos meos*, quos unxi internâ spiritûs unctione, & in eosdem, qui Prophetæ mei sunt, nolite aliquid mali perpetrare. Patriarchas illos Prophetas fuisse, patet ex Gen. 15. 27. 49.

ψ. 16. *Et vocavit famem super terram, & omne firmamentum panis contrivit.*

vs. 17. *Misit ante eos virum, in servum venundatus est Joseph.*

vs. 18. *Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, ferrum pertransiit animam ejus, donec veniret verbum ejus.*

vs. 19. *Eloquium Domini inflammarvit eum, misit Rex, & solvit eum Princeps populorum, & dimisit eum.*

vs. 20. *Constituit eum Dominum domus sue, & Prineipem omnis possessionis sue.*

vs. 21. *Ut erudiret Principes ejus sicut semetipsum, & senes ejus prudentiam doceret.*

vs. 22. *Et intravit Israel in Ægyptum, & Jacob accola fuit in terra cham.*

Hoc est tertium beneficium, commendans sapientiam Dei, qui ex magnis malis eruere novit maxima bona. Historiam vide *Gen. c. 37. & seqq.* Illud, *vocavit famem*, quasi fames esset exercitus aliquis armatus, significat, omnia ex justissimo Dei decreto fieri. Fames exorta est super terram, quia Deus contrivit stabilimentum victus humani, qui in pane consistit, *Gen. 45.* Hâc occasione famis venturæ præmisit Deus in Ægyptum ante filios Israel, *virum magnum*, nempe Josephum, qui liberaret à fame Israelem cum omni familia suâ. Subdit *mo-*
dum,

dum, quo venerit in Ægyptum : venditus à fratribus Joseph mercatoribus euntibus in Ægyptum. Joseph in Ægypto positus, & accusatus falsi criminis ab uxore Domini sui, conjectus est in carcerem, vinculis ferreis alligatus, non sinè maximo animi dolore, donec impleretur vaticinium ejus, quo prædixit Pincernæ Regis Pharaonis, liberationem ex carcere. Et hoc vaticinium non oriebatur ex ejus ingenii sagacitate, sed ex virtute Dei, qui eloquium ignitum, lucidum, & efficax ipsi tribuebat. Rex Pharaon Princeps omnium populorum Ægypti, auditâ sapientiâ Joseph per pincernam suam misit, qui eum liberaret de carcere, & auctoritate suâ solvit eum compedibus, & liberum dimisit; & constituit eum præpositum domûs suæ, & totius Regni sui, ut omnia quasi Princeps, & Dominus administraret; nec solùm ut corporibus alendis tempore famis operam daret; sed etiam ut Principes, & Seniores Consiliarios, qui cum Rege negotia Regni tractare solebant, erudiret eâ sapientiâ, quâ ipse pollebat. Hâc occasione ingressus est Patriarcha Jacob cum omni familiâ suâ in Ægyptum, qui habitavit in terrâ Ægypti, quæ dicitur terra

ra

ra Cham, filii Noë, qui primus habitavit in terrâ Ægypti.

ψ. 23. *Et auxit populum suum vehementer: & firmavit eum super inimicos ejus.*

ψ. 24. *Convertit cor eorum, ut odirent populum ejus: & dolum facerent in servos ejus.*

ψ. 25. *Misit Moysen servum suum: Aaron, quem elegit ipsum.*

ψ. 26. *Posuit in eis verba signorum suorum, & prodigiorum in terra Cham.*

Quartum beneficium providentiæ Divinæ est incrementum populi, & liberatio. Hebræi multiplicati sunt in Ægypto, instar formicarum, aut vermium, qui ebulliunt ex aliquo loco, ut numerari non possint; & facti sunt Ægyptiis fortiores. Hoc insolitæ fœcunditatis dono Deus occasionem quodammodo præbuit perversis cordibus Ægyptiorum, ut inviderent Hebræorum felicitati & indè illos opprimere desiderarent. Occasione hujus afflictionis misit Deus Moysen servum suum, & Aaronem, quem elegit ei socium, & adiutorem, dans eis potestatem edendorum miraculorum in terrâ Ægypti, ut Ægyptii, & Hebræi crederent, utrumque missum esse à Deo, ac proinde eis obediendum.

ψ. 27.

¶. 27. *Misit tenebras , & obscuravit , & non exacerbavit sermones suos.*

Incipit narrare flagella Ægyptiorum, licet ordinem non servet. Immisit tenebras in Ægyptum, & tres integros dies obscuravit eam regionem, ut nemo se moveret de loco, in quo erat. *Et non exacerbavit Moy- ses, vel Aaron sermones suos, h. e. ejus, Dei; sensus : audacter implevit mandata Dei, faciendo prodigia.*

¶. 28. *Converit aquas eorum in sanguinem; & occidit pisces eorum.*

¶. 29. *Edidit terra eorum ranas, in pene- tralibus Regum ipsorum.*

¶. 30. *Dixit, & venit cœnomyia, & cinifes in omnibus finibus eorum.*

¶. 31. *Posuit pluvias eorum grandinem, ignem comburentem in terra ipsorum.*

¶. 32. *Et percussit vineas eorum, & ficul- neas eorum, & contrivit lignum finium eo- rum.*

¶. 33. *Dixit, & venit locusta, & bru- chus, cujus non erat numerus.*

¶. 34. *Et comedit omne fœnum in terra eo- rum, & comedit omnem fructum terra eorum.*

¶. 35. *Et percussit omne primogenitum in ter- ra eorum, primitias omnis laboris eorum.*

Hæc

Hæc omnia Vide Ps. 77. à *ψ.* 49. *item*
Exod. 7. & seq.

ψ. 36. *Et eduxit eos cum argento, & auro,*
& non erat in tribubus eorum infirmus.

Beneficium quintum fuit ditando Hebræos. Eduxit eos cum ingenti copiâ vasorum aureorum, & argenteorum, quæ commo-
 dato acceperant ab Ægyptiis. Addit aliud
 beneficium, quòd, Ægyptiis variè vexatis,
 imò primogenitis occisis, apud filios Isra-
 el nulla plaga deseviit.

ψ. 37. *Latata est Ægyptus in profectio-
 eorum, quia incubuit timor eorum super eos.*

Hoc pertinet ad cumulum beneficii pri-
 oris : quia Ægyptii non solum non retinu-
 erunt Hebræos propter vasa aurea, & ar-
 gentea iis commodata; sed lætati sunt in
 eorum discessu ob timorem majoris mali,
 ne, sicut primogenita periisse viderant, om-
 nes perirent.

ψ. 38. *Extendit nubem in protectionem eo-
 rum, & ignem, ut luceret eis, per noctem.*

Sextum beneficium fuit columna nubis
 per diem, & columna ignis per noctem,
 quam Angelorum ministerio erexit Deus
 pro populo suo. Vel fuit nubes expansa per
 modum tentorii, ut protegeret eos ab æstu

in

in itinere; vel expansa inter Aegyptios, & Hebræos, ne concurrerent, & hi ab illis læderentur.

ŷ. 39. *Petierunt, & venit coturnix, & pane cæli saturavit eos.*

Septimum beneficium, quo Deus pavit in deserto populum suum pane cæli, h. e. manna, quod pluebat de cælo; & carnibus coturnicum, quas ministerio venti in desertum adduxit. Propter hanc primam petitionem carniuum non sunt puniti.

ŷ. 40. *Dirupit Petram, & fluxerunt aquæ abierunt in sicco flumina.*

Octavum beneficium, quo Deus ex Petrâ copiam aquarum eduxit in solitudine, ex quâ rivi instar fluminum decurrébant.

ŷ. 41. *Quoniam memor fuit verbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum suum.*

Ratio præcedentium, & futurorum beneficiorum tribuitur promissioni factæ ad Patriarcham Abraham, singularem puerum, servum suum.

ŷ. 42. *Et eduxit populum suum in exultatione, & electos suos in lætitia.*

Notum est hoc beneficium, quo Deus, submerso Pharaone in mari rubro, eduxit popu-

populum suum de servitute, canentem cum exultatione, lætitia magnâ *Exod. 15.*

ψ. 43. *Et dedit illis regiones gentium, & labores populorum possederunt.*

Ultimum beneficium Hebræorum introductio, duce Josue, in urbes, quas ædificaverant, & in arva, quæ coluerant gentes illæ.

ψ. 44. *Ut custodiant justificationes ejus, & legem ejus requirant.*

Hoc est tributum, quod Deus requirit à suis pro tot beneficiis: ut obediant mandatis ceremonialibus, & judicialibus, quæ obedientia ipsis utilissima est, quia adducit ad bona multò majora, quàm sit adeptio terræ promissionis. *Et legem &c. legem requirere*, est in omni actione legem consulere, ut juxta eam omnia fiant.

PSALMUS CV.

Titulus: *Alleluja.*

Argumentum: *Juxta hunc titulum laudatur Deus, non ut in superiore Psalmo ob sola beneficia, sed etiam ob misericordiam præstitam erga ingratos, qui præventi à Deo in benedictionibus tantæ dulcedinis; Deo frequenter inobedientes, & rebelles fuerunt; & tamen per poenitentiam reconciliati in gratiam redierunt.*

ψ. I.